

Accountantsverslag 2025

Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Sleenwijk
Betreffende de accountantscontrole over het jaar 2025

VERTROUWELIJK

Aan het bestuur en de Raad van Toezicht van
Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Sleeuwijk

Geldermalsen, 3 juni 2026

Geachte leden van het bestuur en de Raad van Toezicht,

Wij hebben dit verslag opgesteld naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening van uw organisatie. In dit verslag rapporteren wij over onze bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de uitgevoerde controlewerkzaamheden.

De financiële administratie en de personele en salarisadministratie van uw instelling zijn ondergebracht bij het Altena College en administratiekantoor Groenendijk. In het kader van onze controle hebben wij mede aandacht besteed aan de administratieve organisatie, mede gelet op de overgang naar Groenendijk. Daarnaast gaan wij in dit verslag nader in op de financiële positie van uw organisatie, alsmede op relevante ontwikkelingen binnen de onderwijssector die van invloed kunnen zijn op de toekomstige bedrijfsvoering.

Dit accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor gebruik door het bestuur en de Raad van Toezicht van Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Sleeuwijk. U mag het alleen aan derden verstrekken nadat u hiervoor onze toestemming heeft gekregen. Als gevolg hiervan accepteren wij geen aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid tegenover enig ander persoon of organisatie over dit verslag.

Wij vertrouwen erop dat onze adviezen en aanwijzingen u verder helpen bij het sturen en beheersen van uw organisatie en bij uw verslaggeving. Graag denken wij met u mee over de verdere uitwerking.

Met vriendelijke groet,
Van Ree Accountants

T. (Theo) van Dolderen RA MSc

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	9
1.1 Onze opdracht	9
1.2 Aandachtspunten tijdens de controle	9
1.3 Gehanteerde materialiteit	9
1.4 Controleverschillen	9
1.5 Strekking van de controleverklaring	10
1.6 Onafhankelijkheid	10
1.7 Frauderichtlijn	10
1.8 UBO-register	10
2 Uw financiële positie	11
2.1 Resultaatontwikkeling	11
2.2 Onze visie op uw vermogens- en liquiditeitspositie	12
2.3 Benchmark	13
3 Uitkomsten controle	14
3.1 Bestuursverslag	14
3.2 Verslag toezichthouder	14
3.3 Verklaring omtrent gedrag	14
3.4 Beoordeling onzekerheden en schattingen	14
3.5 Bevindingen naar aanleiding van de controle op rechtmatigheidsaspecten	15
3.6 Bevindingen naar aanleiding van specifieke posten in de jaarrekening	15

4	Administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen.....	18
4.1	<i>Algemeen.....</i>	18
4.2	<i>Overgang PSA naar Groenendijk.....</i>	18
4.3	<i>IT.....</i>	18
4.4	<i>Normenkader SIVON/Kennisnet</i>	19
4.5	<i>Drempelbedragen Europese aanbestedingen</i>	19
5	Actuele ontwikkelingen.....	20

Samenvatting

De uitkomst van onze werkzaamheden

- Wij hebben het voornemen bij het jaarverslag een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid
- Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen die van invloed zijn op onze verklaring.

Uw financiële positie

- Uw financiële positie is in verhouding tot de signaleringswaarden van de Inspectie van het Onderwijs toereikend.
- Het weerstandsvermogen is ten opzichte van vorig jaar gestegen.
- Er is in beperkte mate sprake van Bovenmatig Eigen Vermogen (1,08), op basis van het kengetal van de inspectie. In uw jaarverslag hebt u hier een nadere toelichting over opgenomen.

Jaarverslaglegging

- Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslaggeving voldoet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het bestuursverslag en het verslag de toezichthouder voldoen aan de eisen vanuit de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De belangrijkste bevindingen

- Naar ons oordeel zijn de gemaakte schattingen en de onderliggende veronderstelling passend bij de omvang en het type organisatie en verenigbaar met de verslaggevingsvereisten.
- Bij de volgende posten in de jaarrekening hebben wij specifieke bevindingen:
 - De materiele vaste activa, investeringen ICT
 - Onderhoudsvoorziening: ten aanzien van de waardering van de componenten.
 - We attenderen u op de specifieke verantwoording van geormerkte subsidies (Model G).

Interne beheersing

- Wij hebben bij onze controle geconstateerd dat de opzet van de AO/IB, gelet op de doelstelling daarvan voldoende is. Tevens hebben wij vastgesteld dat er sprake is van een adequate werking van de AO/IB voor zover deze relevant is voor de controle van de jaarrekening.
- Voor de voor de jaarrekening relevante processen wordt in belangrijke mate gebruik gemaakt van de dienstverlening van Groenendijk en Altena College
- Vanwege de overgang naar Groenendijk/ nieuwe RAET omgeving zijn specifieke werkzaamheden uitgevoerd om juiste datamigratie vast te stellen.

Inleiding

1 Inleiding

1.1 Onze opdracht

De Raad van Toezicht heeft ons opdracht gegeven de jaarrekening van Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs te Sleenwijk (De Morgenster) over het jaar 2025 te controleren. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de organisatie. Onze controle heeft als doel om te komen tot een onafhankelijk oordeel over de getrouwheid van deze jaarrekening. Het is onze verantwoordelijkheid hierbij een controleverklaring te verstrekken.

De administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle zijn binnen deze opdracht door ons beoordeeld. Wellicht ten overvloede, wijzen wij u erop dat onze beoordeling van de administratieve organisatie beperkter is dan bij een opdracht tot beoordeling van de effectiviteit en efficiency van de administratieve organisatie.

Wij hebben de controleopdracht uitgevoerd in overeenstemming met de in Nederland van toepassing zijnde controle- en overige standaarden. Daarnaast zijn wij nagegaan of de subsidiebepalingen zoals vastgesteld door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) zijn nageleefd en of de Wet normering Topinkomens (WNT) juist is toegepast. Bij onze controle hebben wij de voorschriften vanuit het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 en het Controleprotocol WNT 2025 nageleefd.

1.2 Aandachtspunten tijdens de controle

Een accountantscontrole is gebaseerd op een risicoanalyse, die wij voorafgaand aan de start van de controle, per opdracht opstellen. Een standaardonderdeel van onze risicoanalyse is de afweging welke frauderisico's zich voor zouden kunnen doen. Andere specifieke risico's hebben betrekking op de Raet migratie, verantwoording van (geormerkte) doelsubsidies, controle op de personeelslasten en de onderhoudsvoorziening.

1.3 Gehanteerde materialiteit

In onderstaande tabel hebben wij de gehanteerde materialiteit weergegeven. De

materialiteit bepaalt de diepgang van onze werkzaamheden en geeft de foutmarge weer. De materialiteit wordt gehanteerd om te bepalen in hoeverre een door ons geconstateerde onjuistheid in de verantwoording of onzekerheid in de controle consequenties heeft voor de strekking van de af te geven controleverklaring.

Gehanteerde controle- en rapportagetoleranties	
Getrouwheid van de jaarrekening	
2% van de baten	€ 63.000
Financiële rechtmatigheid van de bestedingen	
Onjuistheden in de verantwoording en onzekerheden in de controle gezamenlijk: 3% van de totale publieke middelen	€ 93.000
Rapportagetolerantie voor alle in het accountantsprotocol genoemde zaken	
0,1% van de publieke middelen	€ 3.000

1.4 Controleverschillen

Tijdens de controle hebben wij de volgende verschillen geconstateerd. Deze zijn niet gecorrigeerd in de jaarrekening. Dit heeft geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

- € 10.055 verwachte btw-afdracht over ICT-investeringen (zie paragraaf 3.6.1)
- - € 5.032 verschil in verwachte toerekening subsidie Basisvaardigheden (zie paragraaf 3.6.2)
- € 4.320 verschuiving eigen vermogen naar kortlopende schulden.

Daarnaast zijn aanpassingen doorgevoerd in het bestuursverslag en de verplichte modellen (model G en WNT). Wij hebben geen ongecorrigeerde materiële controleverschillen geconstateerd die wij moeten melden.

1.5 Strekking van de controleverklaring

Jaarstukken

Wij hebben het voornemen bij het door het bestuur opgestelde jaarverslag een goedkeurende controleverklaring afgegeven inzake de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de bestedingen. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Deze controleverklaring heeft betrekking op de jaarrekening 2025 met de volgende cijfers:

• Eigen vermogen per 31 december 2025	€ 786.672
• Balanstotaal per 31 december 2025	€ 2.037.158
• Netto kasstroom over 2025	€ 319.212
• Nettoresultaat over 2025	€ 105.805

1.6 Onafhankelijkheid

Onze beroepsorganisatie, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), heeft in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), richtlijnen ten aanzien van de onafhankelijkheid gegeven. Deze richtlijnen worden door ons gehanteerd bij onze beroepsuitoefening.

De externe accountant is langdurig betrokken bij de controle van de jaarrekening. Er zijn geen bedreigingen ten aanzien van langdurige betrokkenheid van overige (senior-)leden van het controleteam.

Van Ree Accountants heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om de onafhankelijkheid van de medewerkers te waarborgen. Daarnaast zijn er bij uw organisatie in de achterliggende jaren wisselingen geweest in het bestuur en/of toezicht. Dit waarborgt dat wij op een onafhankelijke wijze kunnen controleren.

In het afgelopen boekjaar hebben zich geen andere omstandigheden voorgedaan als gevolg waarvan onze onafhankelijkheid ten aanzien van de controleopdracht bedreigd wordt.

1.7 Frauderichtlijn

De primaire verantwoordelijkheid van het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden, inclusief het naleven van de wet- en regelgeving, berust bij het bestuur

van de organisatie. Ook het nemen van preventieve en repressieve beheersingsmaatregelen om de kans op fraude of onjuistheden en overtreding van wet- en regelgeving te beperken, behoort tot de verantwoordelijkheid van het bestuur.

Het is de taak van de toezichthouder om vast te stellen in hoeverre het bestuur benodigde beheersingsmaatregelen heeft genomen.

Bij de uitvoering van onze controle hanteren wij controlestandaard 240 “De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten”. Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude.

Het bestuur heeft aangegeven geen aanwijzingen te hebben van specifieke frauderisico's en/of van een verhoogd risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude een afwijking van materieel belang zou kunnen bevatten. Tijdens onze controle van de jaarrekening zijn ons geen aanwijzingen van fraude gebleken.

1.8 UBO-register

Als accountantsorganisatie hebben wij uit hoofde van de WWFT de rol om vast te stellen dat uw inschrijving in het UBO-register juist en volledig is uitgevoerd. Dit register geeft inzicht in de belanghebbenden van de organisatie. Op dit moment hebben wij als accountantsorganisatie nog geen directe toegang tot het UBO-register. Om de volledigheid en de juistheid van de inschrijving alsnog te kunnen toetsen, gebruiken wij één van de volgende typen documentatie:

- De bevestigingsbrieven, die u van de Kamer van Koophandel heeft ontvangen; of
- Een kopie van de ingevulde inschrijfformulieren; of
- Een KvK-uittreksel uit het UBO-register.

Tijdens de controle hebben wij deze documentatie van u ontvangen. Hierbij hebben wij vastgesteld dat uw inschrijvingen in het UBO-register juist en volledig zijn uitgevoerd.

2 Uw financiële positie

2.1 Resultaatontwikkeling

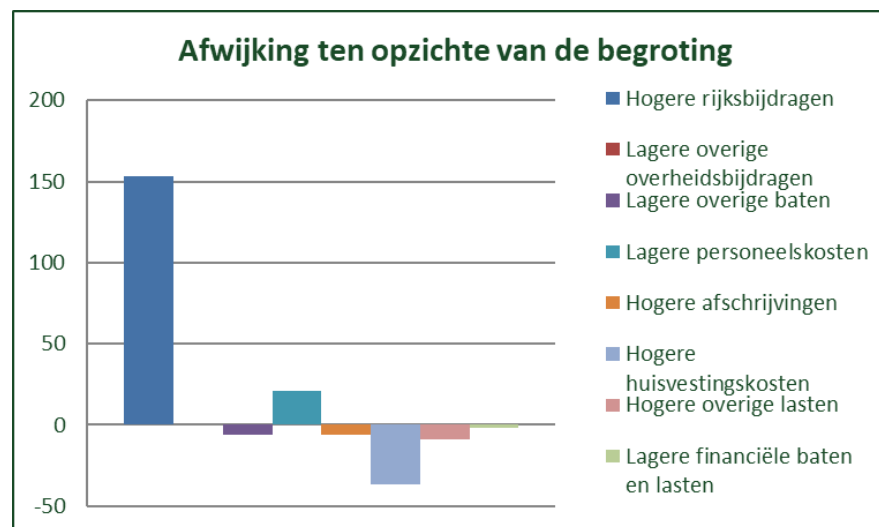
Het resultaat over het boekjaar 2025 bedroeg € 106.000. Dit resultaat is € 115.000 hoger dan het begrote resultaat van € - 9.000. Ten opzichte van het boekjaar 2024 is het resultaat € 181.000 hoger.

x € 1.000	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Afwijking	Werkelijk 2024
BATEN				
Rijksbijdragen	3.094	2.941	153 ↑	2.865
Overige overheidsbijdragen	0	0	0 ■	0
Overige baten	33	39	-6 ↓	41
Totaal baten	3.127	2.980	147 ↑	2.906
LASTEN				
Personele lasten	2.388	2.409	-21 ↓	2.382
Afschrijvingen	71	65	6 ↑	66
Huisvestingslasten	266	230	36 ↑	224
Overige lasten	324	315	9 ↑	324
Totaal lasten	3.050	3.019	31 ↑	2.996
Saldo baten en lasten	78	-39	117 ↑	-90
Saldo financiële baten en lasten	28	30	-2 ↓	14
Resultaat	106	-9	115 ↑	-75

In de financiële paragraaf van het bestuursverslag zijn van deze afwijkingen analyses opgenomen. Wij stemmen in met deze analyses en verwijzen hiervoor daarom naar het jaarverslag.

Daarbij de volgende opmerkingen:

- Hogere baten vanwege indexaties en toerekening subsidie Basisvaardigheden;
- Lagere loonkosten, bij een vrijwel gelijkblijvend aantal fte. Voor een volgend jaar adviseren we u hier nadere duiding aan te geven, gelet op de omvang van deze post. Met daarbij onderscheid naar het prijseffect (cao-ontwikkeling) en daarnaast de omvang en samenstelling van de formatie.
- De begroting is alleen zichtbaar op totaal rubriekniveau. De verschillen ten opzichte van de realisatie zijn beperkt. We geven ter overweging om in de toelichting op de staat van baten en lasten, een begroting op regelniveau uit te werken.

2.2 Onze visie op uw vermogens- en liquiditeitspositie

De belangrijkste financiële kengetallen zijn als volgt:

	Signalerings- grens OCW	2025	2024
Bovenmatig eigen vermogen <i>rekentool Onderwijsinspectie</i>	maximaal 1,0	1,08 ↑	0,90
Solvabiliteit 1 <i>eigen vermogen / totaal vermogen</i>	n.v.t.	38,6% ■	39,1%
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen</i>	minimaal 30%	81,2% ↓	82,9%
Weerstandsvermogen <i>eigen vermogen / totaal baten</i>	minimaal 5%	25,2% ↑	23,6%
Current ratio <i>vlottende activa / kortlopende schulden</i>	minimaal 1	4,41 ↓	4,62
Absolute omvang liquide middelen <i>saldo liquide middelen</i>	minimaal €100.000	€ 1.662.032 ↑	€ 1.342.820
Aandeel personeelskosten <i>personeelslasten / totale baten</i>	n.v.t.	76,4% ↓	82,0%

Met deze kengetallen is naar onze mening sprake van een vermogens- en liquiditeitspositie die voldoende is om eventuele tegenvallers op te vangen. In de meerjarenbegroting is het onderstaande resultaat zichtbaar voor de komende jaren:

Begroting 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Resultaat x € 1.000	190	230	176	179

Belangrijk is dat u een eigen visie hebt op de gewenste vermogenspositie. Een goed hulpmiddel hiervoor is het opstellen van een gedegen risicoanalyse waarbij de risico's zo veel als mogelijk worden vertaald naar financiële gevolgen. Deze risicoanalyse vormt een onlosmakelijk onderdeel van uw planning- en controlcyclus.

Vermogenspositie

Het kengetal voor mogelijke bovenmatig eigen vermogen is een door de Inspectie van het Onderwijs ontwikkeld kengetal dat zij gebruiken in de monitoring op de vermogensposities van onderwijsinstellingen. Een waarde hoger dan 1,0 geeft aan dat mogelijk sprake is van een te hoog publiek eigen vermogen. Wanneer een bestuur mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen heeft, betekent dit niet automatisch dat het vermogen te hoog is. Vermogen kan nodig zijn voor het omgaan met specifieke risico's in de omgeving, om verwachte toekomstige ontwikkelingen zoals groei of krimp op te kunnen vangen, voor specifieke huisvestingssituaties. Het bestuur moet zich daar wel over verantwoorden in het jaarverslag.

De waarde is voor uw instelling uitgekomen op 1,08. In uw bestuursverslag wordt kort ingegaan op deze signaleringswaarde.

Totaal eigen vermogen	€ 786.672
Privaat eigen vermogen	€ 87.511
	----- -
Publiek eigen vermogen	€ 699.161
Signaleringswaarde eigen vermogen	€ 647.861
	----- -
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 51.300

Ratio eigen vermogen: 1,08

Ultimo 2025 is sprake van mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen. Voor de komende jaren worden behoorlijk positieve resultaten verwacht. Vanuit het bestuursverslag wordt hier geen nadere duiding aan gegeven: welk beleid ligt ten grondslag aan de verwachte resultaten.

We adviseren u dit te concretiseren, zodat er een heldere vermogensvisie ten grondslag ligt aan een oplopend eigen vermogen.

De solvabiliteit 2 nam met 1,7 procentpunt af naar 81%. De Inspectie van het Onderwijs hanteert een signaleringsgrens voor solvabiliteit 2 van 30%. Met 81% blijft uw instelling ruim boven deze signaleringsgrens. Instellingen met een solvabiliteit die lager is dan 30% worden extra gemonitord of krijgen ondersteuning.

Het weerstandsvermogen steeg naar 25,2%, voornamelijk door het positieve resultaat. Een weerstandsvermogen van 25% is ruim boven de signaleringsgrens van 5%.

Liquiditeitspositie

De current ratio is ten opzichte van 2024 nagenoeg gelijk gebleven. Bij haar beoordeling van de financiële positie van onderwijsinstellingen hanteert de Inspectie van het Onderwijs voor instellingen met uw omvang van de baten een ondergrens van 1,00 voor de current ratio. Uw liquiditeit bevindt zich ruim boven de ondergrens.

2.3 Benchmark

2.3.1 Benchmark Onderwijs: van vast rapport naar interactief dashboard

Onderdeel van onze dienstverlening is een jaarlijks benchmarkrapport Onderwijs. Dit jaar stellen wij het rapport voor het eerst beschikbaar middels een interactief Power BI dashboard. Naast de diverse financiële gegevens van uw onderwijsinstelling, biedt dit rapport ook de mogelijkheid om zelf uw benchmark samen te stellen. Dit geeft u naast inzicht in belangrijke financiële ontwikkelingen in uw sector ook informatie over uw positie ten opzichte van andere onderwijsinstellingen.

Voor het benchmarkonderzoek maken wij gebruik van landelijke gegevens die DUO publiceert. Dit betreft gegevens uit jaarrekeningen en gegevens over instellingen, personeel en leerlingen. Hierdoor kunnen we landelijke ontwikkelingen over leerlingaantallen en personeelsformatie bij onze analyses betrekken.

Het dashboard biedt veel extra mogelijkheden in vergelijking met de huidige benchmark, waaronder mogelijkheid om interactief kenmerken te selecteren voor de benchmark (sector, onderwijstype, aantal leerlingen, provincie), diverse spreidingsdiagrammen die uw instelling vergelijken met alle andere instellingen in de benchmark, financiële, leerling en personeelscijfers uit het actuele boekjaar, verschil in financiële cijfers tussen instellingen met en zonder voorziening groot onderhoud en een analyse van rijksbijdragen van instelling t.o.v. benchmark.

Per organisatie kan een drietal medewerkers toegang tot het dashboard krijgen. Hierover hebben wij met u afstemming gehad, waarna de betreffende medewerkers inloggegevens hebben ontvangen.

3 Uitkomsten controle

3.1 Bestuursverslag

Het in het financieel jaarverslag opgenomen bestuursverslag hebben wij getoetst aan de hand van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en andere relevante wet- en regelgeving. Het verslag bevat geen materiële tegenstrijdigheden of onjuistheden ten opzichte van de jaarrekening, de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole en de kennis die wij van uw organisatie hebben. Daarnaast zijn de verplichte items vanuit de verslaggevingsrichtlijn opgenomen.

Tevens is verantwoording afgelegd over de maatschappelijke thema's. Voor 2025 waren deze als volgt bepaald:

- Een sterke basis en hoge kwaliteit (leerprestaties/ voorbereiding nieuwe curriculum);
- Goed en voldoende onderwijspersoneel;
- Sociale veiligheid en gelijke behandeling;
- Informatiebeveiliging en privacy;
- Banenafpraak.

3.2 Verslag toezichthouder

Het in het jaarverslag opgenomen verslag van de toezichthouder hebben wij getoetst aan de hand van de geldende wet- en regelgeving. Het verslag bevat geen materiële tegenstrijdigheden of onjuistheden ten opzichte van de jaarrekening, de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole en de kennis die wij van uw organisatie hebben. Daarnaast zijn de verplichte items vanuit de verslaggevingsrichtlijn opgenomen.

In haar jaarlijkse rapport De Staat van het Onderwijs geeft de Inspectie een terugkoppeling op de uitgevoerde (bestuurs)onderzoeken. Daarin concludeert zij dat herstel in de verantwoording door de intern toezichthouder vaak wenselijk is (bijna 75% van de gevallen). Ter informatie gaat het om de volgende punten:

- De inspectie geeft aan dat intern toezichthouders vaak onvoldoende duidelijk maken op welke wijze zij het toezicht vormgeven en welke resultaten zij hiermee behalen.

- Vaak is onvoldoende duidelijk hoe het toezicht op de doelmatige besteding van de middelen plaatsvindt. Het is van belang dat dit verbetert en dat toezichthouders besturen stimuleren beleidsrijke begrotingen op te stellen en duidelijk te maken welke doelen tegen welke kosten behaald zijn.
- Een aandachtspunt voor het bestuur betreft de verantwoording over het risicobeheersingssysteem: het identificeren van risico's en het hierop anticiperen evenals de periodieke evaluatie hiervan.

3.3 Verklaring omtrent gedrag

Iedereen die in het onderwijs werkt, moet bij indiensttreding een actuele VOG (geen kopie en niet ouder dan zes maanden) overleggen. Vanaf 1 januari 2025 moeten ook werknemers in het aanvullend onderwijs een actuele VOG hebben. Het gaat hierbij om medewerkers van particuliere onderwijsaanbieders die een bijdrage leveren aan het onderwijsleerproces en dat doen in het schoolgebouw tijdens of aansluitend op de onderwijstijd of onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Voorbeelden zijn bijles, huiswerkbegeleiding, toets- of examentraining, extra ondersteuning bij specifieke leerbehoeften en studievaardighedentraining.

Vanaf jaarverslag 2024 verantwoorden schoolbesturen zich over de VOG in het jaarverslag. Dit wordt gedaan op basis van een (strikt) voorgeschreven tabel en toelichting, wat onderdeel is van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Er kan gekozen worden voor een vrijwillige toelichting over bijvoorbeeld niet-tijdige VOG's of wat het beleid is om te waarborgen dat een VOG tijdig aanwezig is. De VOG-tabel is juist opgenomen in uw jaarverslag.

3.4 Beoordeling onzekerheden en schattingen

In elke jaarrekening komen onzekerheden en schattingen voor. Het betreft met name posten als afschrijvingen, voorzieningen en reserveringen. Deze krijgen aanvullende aandacht, omdat hier vanwege de complexiteit sneller materiële afwijkingen in voor kunnen komen, of omdat de waardering in belangrijke mate wordt beïnvloed door schattingen van het management en specifieke invulling van algemeen geaccepteerde waarderingsgrondslagen.

De gehanteerde schattingen zoals van afschrijvingstermijnen, de variabelen in de berekening van de voorziening voor jubileumgratificaties, WW en langdurige ziektegevallen en de opgenomen reserveringen voor nog te verwachten kosten zijn naar onze mening passend voor de onderwijssector.

De belangrijkste rechten en verplichtingen die op basis van algemeen aanvaarde waarderingsgrondslagen niet in de balans kunnen worden opgenomen zijn adequaat toegelicht in de jaarrekening onder de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.

3.5 Bevindingen naar aanleiding van de controle op rechtmatigheidsaspecten

3.5.1 Contractactiviteiten

Als onderwijsinstelling hebt u al snel te maken met contractactiviteiten. Vanuit de WPO zijn hier specifieke bepalingen over opgenomen. Op grond van de onderwijswet- en regelgeving moet de bekostiging rechtmatig worden aangewend. Als gevolg daarvan zal de onderwijsinstelling altijd minimaal kostendekkende tarieven moeten doorberekenen, omdat anders een derde bevoordeeld wordt en daarmee bekostiging onrechtmatig besteed is.

Als instellingsaccountant dienen wij vast te stellen dat minimaal kostendekkende tarieven in rekening worden gebracht bij contract activiteiten voor derden. Dit is een aandachtspunt in onze controle, bijvoorbeeld bij detachering. Gelet op de samenstelling van de overige inkomsten bij De Morgenster, is dit minder relevant.

3.5.2 Treasurybeleid

U beschikt over een treasurywet dat is vastgesteld in 2021. Wij hebben vastgesteld dat dit wetwet overeenstemt met de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016.

Wij hebben tevens vastgesteld dat in 2025 geen transacties hebben plaatsgevonden die in strijd zijn met deze regeling. U heeft uw gelden ondergebracht bij Ministerie van Financiën Schatkistbankieren. Dit voldoet aan de ratingeisen.

3.6 Bevindingen naar aanleiding van specifieke posten in de jaarrekening

Hieronder geven wij een aantal bevindingen weer met betrekking tot specifieke posten in de jaarrekening. Wij hebben ervoor gekozen alleen de posten te vermelden waarbij wij voor u relevante opmerkingen hebben.

3.6.1 Materiële vaste activa

ICT investering

De totale investeringen in 2025 bedroegen € 51.000. Dit betreft vooral een investering bij Plexsys voor een totaalbedrag van € 47.880. Dit heeft betrekking op 120 laptops voor leerlingen.

Op de factuur is geen btw in rekening gebracht. Waarschijnlijk omdat in deze situatie sprake is van btw-verlegging. Voor de levering van o.a. laptops, geldt namelijk een specifieke btw-regeling: [Verlegging bij mobiele telefoons, chips, spelcomputers, laptops en tablets | Belastingdienst](#).

In het geval van De Morgenster, betekent dit dat er een (incidentele) btw-aangifte moet worden ingediend, zodat de btw over deze investering alsnog wordt voldaan. Uitgaande van 21% btw komt dit neer op € 10.054.

Huisvesting primair onderwijs

De wetgeving met betrekking tot het investeringsverbod van PO-besturen ten aanzien van onderwijshuisvesting is al langere tijd onderhanden, waarna het investeringsverbod zou vervallen. Op 15 april jl. heeft de Tweede Kamer voor de Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting gestemd. Wanneer de wet precies ingaat, hangt af van de behandeling in de Eerste Kamer.

3.6.2 Doelsubsidies - Model G

Bij subsidies die worden verstrekt aan bekostigde onderwijsinstellingen wordt onder meer onderscheid gemaakt tussen:

- Model G-1 subsidie: dit zijn subsidies waarbij het eventuele niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt;

- Model G-2 subsidie: dit zijn subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt en waarbij niet bestede middelen worden teruggevorderd.

Vanuit de verschillende subsidies zijn er een aantal die opgenomen moeten worden in Model G-1. Qua omvang zit dit vooral op de subsidie basisvaardigheden, wat in 2025 is toegekend. Dit wordt door u gemonitord aan de hand van het activiteitenplan en de voortgangsrapportage. Daarnaast is sprake van een tweetal SOOL-subsidies (Subsidie Onderwijspersoneel Opleiding tot Leraar). Vanuit de controle van model G blijkt dat het model volledig is opgenomen in de jaarrekening.

Verantwoording Basisvaardigheden

In 2025 is de subsidie Basisvaardigheden toegekend voor totaal € 254.000. Het tijdvak van deze subsidie is van 1 september tot en met 31 juli 2027. Het betaalritme van DUO voor deze subsidie is als volgt:

• Juli 2025	€ 49.204,82
• Maart 2026	€ 122.392,55
• September 2026	€ 82.397,63

Voor de wijze waarop de baten worden verantwoord, zijn meerdere varianten mogelijk. Namelijk toerekening aan de gemaakte kosten, naar voortgang van de activiteiten, of geen (gelijke) verdeling over de perioden.

Voor De Morgenster waren de baten verantwoord, voor zover deze waren ontvangen in 2025. Dit wijkt af van de hiervoor geschetste opties. We hebben daarom een controleverschil aangemerkt van ca. € 5.000.

Het is belangrijk om hier in 2026 rekening mee te houden.

3.6.3 Voorziening groot onderhoud

De waardering van de voorziening groot onderhoud vindt plaats volgens RJ 212, met een tijdsevenredige opbouw van de voorziening per onderhoudscomponent. Eind 2025 is het saldo van de onderhoudsvoorziening € 831.569. Net als in 2024 zijn er in dit jaar geen onttrekkingen geweest.

Het saldo is relatief hoog, gezien de relatief recente bouw van de school. Op basis van de huidige informatie is de voorziening juist bepaald. Volledigheidshalve vermelden we de specifieke opmerkingen bij het MJOP voor de Esdoorn:

- De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd naar het dan geldende prijspeil. Als uitgangspunt kan hierbij de CBS index dienen. U heeft dit ook zo toegepast. Het is van belang om een consistente werkwijze te blijven toepassen. Het plan dateert van 2020. Inmiddels wordt een indexatie van 22% toegepast om toe te rekenen naar een prijspeil 2025. We adviseren u periodiek een actueel MJOP te laten opstellen.
- Voor veel onderhoudscomponenten is niet duidelijk onder welke verantwoordelijkheid dit valt. Voorzichtigheidshalve is ervan uitgegaan dat De Morgenster haar deel (58%) hiervan zal gaan betalen. We adviseren om hier meer duidelijkheid over te krijgen.
- Om goed zicht te houden op de betrouwbaarheid van het MJOP is het advies om jaarlijks een analyse te maken tussen geplande en uitgevoerde werkzaamheden. Tot op heden zijn de uitgaven voor het gebouw minimaal, gelet op de relatief recente bouw.
- Tot slot het advies om periodiek na te gaan in hoeverre het MJOP beleidsrijk is uitgewerkt. Bijvoorbeeld ten aanzien van het verwachte onderhoudsmoment en het kwaliteitsniveau waarmee wordt gerekend.

Behalve voor het eerste onderdeel (indexatie) zijn er geen ontwikkelingen te melden voor 2025. Gelet op de oplopende bedragen, is dit een punt om meer prioriteit te geven.

3.6.4 Transacties Stichting Openbaar Onderwijs (SOOLvA)

De transacties met SOOLvA zijn met u besproken. Hier liggen – contractuele – afspraken liggen hieraan ten grondslag. De openstaande crediteurschuld was incidenteel hoog, de bedragen zijn inmiddels voldaan en worden voortaan tijdig betaald. Er is geen sprake van bijzonderheden of discussie over de facturen.

3.6.5 Goede doelen fonds

In 2025 is een rechtstreekse vermogensmutatie doorgevoerd binnen het eigen vermogen. Daarbij is het fonds 'Goede doel Schoolfonds' gecorrigeerd van het eigen vermogen naar de Kortlopende schulden. Het gaat om relatief kleine bedragen. Het is terecht dat de inkomsten en uitgaven voortaan via de balans verlopen en

daarmee geen invloed hebben op het resultaat. Nu zijn alsnog baten en lasten (nulresultaat) verantwoord voor de goede doelen. We adviseren om dit zuiver te verantwoorden en alleen via de balans te laten verlopen.

3.6.6 WNT-verantwoording

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording en de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) getoetst. De bezoldiging van de topfunctionarissen inclusief de leden van de raad van toezicht passen binnen de bezoldigingsmaxima. Alle voorgeschreven elementen zijn in de verantwoording opgenomen. De WNT-verantwoording voldoet – na diverse tekstuele en cijfermatige aanpassingen – aan de voorschriften en de WNT is door uw organisatie nageleefd.

3.6.7 Rechtszaken en claims

Ons is meegedeeld dat uw organisatie niet is verwikkeld in rechtszaken of claims met materiële invloed op de jaarrekening.

4 Administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen

4.1 Algemeen

Tijdens onze interim-controle hebben wij de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) binnen uw organisatie beoordeeld. De belangrijkste processen in het kader van onze jaarrekeningcontrole zijn bij het Altena College en (vanaf 2025) Groenendijk Onderwijs Administratie ondergebracht. Dit betreft de processen inzake:

- Factuurverwerking en betalingen
- Personeel- en salarisadministratie
- Automatisering

Wij hebben naar aanleiding van onze controle geconstateerd dat de opzet van de AO/IB gelet op de doelstelling daarvan voldoende is.

4.2 Overgang PSA naar Groenendijk

Per 1 januari 2025 is de personeels- en salarisadministratie overgegaan naar Groenendijk Onderwijs Administratie. De salarisverwerking vindt plaats in een vernieuwde Raet-omgeving.

De implementatie van een nieuw systeem en overgang naar een andere dienstverlener brengt risico's met zich mee. In het kader van onze controle hebben wij daarom eenmalige aanvullende werkzaamheden verricht. Dit heeft onder andere betrekking op de inrichting van het systeem en de datamigratie naar de nieuwe omgeving. Dit heeft behoorlijke extra werkzaamheden van ons gevraagd.

4.3 IT

4.3.1 Algemeen

Voor onze accountantscontrole en voor uw organisatie is het van belang dat de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking gewaarborgd is. Dit aspect wordt dan ook betrokken in onze werkzaamheden. Wij merken hierbij op dat dit controlebevindingen betreffen die voortvloeien uit het onderzoek naar de administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover noodzakelijk in het kader van de controle van de jaarrekening.

Voor de geautomatiseerde gegevensverwerking wordt voor de belangrijkste processen in het kader van onze jaarrekeningcontrole gebruik gemaakt van softwarepakketten aan de Altena College en Groenendijk.

Dit betreffen:

- Accountview: voor het voeren van de financiële administratie
- Youforce – Visma Raet: voor de salarisadministratie.

Wij hebben geen bijzondere controlebevindingen omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking te melden.

4.3.2 ISAE 3402-verklaring type II Youforce

Jaarlijks wordt door Youforce een ISAE 3402-verklaring type II verstrekt. Deze is ook voor 2025 beschikbaar. In een dergelijke verklaring geeft een IT-auditor een oordeel over de opzet, bestaan en werking van interne beheersingsmaatregelen binnen de applicatie Visma - Raet. De ISAE-3402-verklaring is door de IT-auditor voorzien van een goedkeurend oordeel en bevestigt belangrijke steunpunten in onze controle.

4.3.3 Informatiebeveiliging en bewustwording

Informatiebeveiliging en het bijbehorende beleid nemen in belang toe. In de praktijk blijkt dat kwetsbaarheden vaak samenhangen met menselijk handelen of het ontbreken daarvan. Binnen de onderwijssector wordt met name het beperkte bewustzijn van cyberveiligheid, in combinatie met een tekort aan capaciteit en kennis, gezien als een belangrijke belemmering om het gewenste niveau van informatiebeveiliging en privacybeheer te realiseren en te borgen.

Gezien de potentieel grote impact van beveiligingsincidenten brengen wij het belang van structurele bewustwording onder medewerkers onder uw aandacht. Hierbij kan worden gedacht aan het periodiek uitvoeren van phishingtests, het integreren van cyberveiligheid in onboardingprogramma's en het aanbieden van gerichte trainingen en cursussen.

4.4 Normenkader SIVON/Kennisnet

Het normenkader voor informatiebeveiliging en privacy is tot stand gekomen door een samenwerking van SIVON, Kennisnet, PO-raad en VO-raad. Doelstelling van het normenkader is schoolbesturen te voorzien van concrete handvaten om hun informatiebeveiliging en naleving van de privacyregelgeving naar een hoger niveau te brengen. In 2024 heeft een update van het normenkader plaatsgevonden waarbij verduidelijkt is wat nodig is om de vijf verschillende volwassenheidsniveaus te bereiken.

Vanzelfsprekend is in een goed informatiebeveiligingsbeleid veel aandacht voor de processen van configuratiemanagement, logische en fysieke toegangsbeveiliging, veranderingsmanagement en incident en probleemmanagement. In het normenkader is echter ook aandacht voor de inrichting van de organisatie, de tone-at-the-top en het opleiden van medewerkers. Meer informatie is te vinden op normenkaderibp.kennisnet.nl.

De wettelijke verankering van het normenkader is onlangs gewijzigd van 2027 naar 2030. Dit zorgt ervoor dat vanuit wetgevingskader de urgentie minder hoog is. Wij roepen schoolbesturen er toe op om de implementatie van het normenkader te bewaken en hier een Groeipad voor op te stellen. Daarbij verdient het de aanbeveling periodiek te rapporteren aan de raad van toezicht inzake de voortgang van de implementatie.

4.5 Drempelbedragen Europese aanbestedingen

Elke twee jaar worden de drempelbedragen voor het aanbesteden van overheidsopdrachten aangepast. Met ingang van 2026 zijn daarom weer nieuwe drempelbedragen vastgesteld. Deze drempelwaarden hebben betrekking op de contractwaarde exclusief omzetbelasting en zijn van invloed op de beslissing of een Europese aanbestedingsprocedure noodzakelijk is. De bedragen zijn als volgt aangepast:

<i>Aard van de opdracht</i>	<i>2024 en 2025</i>	<i>2026 en 2027</i>
Leveringen	€ 221.000	€ 216.000
Diensten	€ 221.000	€ 216.000
Werken	€ 5.538.000	€ 5.404.000
Sociale en andere specifieke diensten	€ 750.000	€ 750.000

5 Actuele ontwikkelingen

5.1.1 Afschaffen compensatie transitievergoeding bij ziekte

Het is de verwachting dat de compensatieregeling voor de transitievergoeding bij ontslag na twee jaar ziekte in de nabije toekomst wordt beperkt tot kleine werkgevers. Sinds 2020 konden alle werkgevers bij het UWV-compensatie aanvragen voor deze vergoeding, bedoeld om te voorkomen dat dienstverbanden slapend werden gehouden. Het vorige kabinet heeft besloten de regeling te schrappen voor middelgrote en grote werkgevers om een structurele besparing van circa € 350 miljoen per jaar te realiseren. Voor deze werkgevers betekent dit dat zij de volledige transitievergoeding zelf moeten dragen, met een wettelijk maximum van € 98.000 per ontslag in 2025. Het wetsvoorstel, treedt niet per 1 juli 2026 in werking, maar, zoals het er nu naar uitziet, per 1 januari 2027.

Voor het primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) heeft deze wijziging directe gevolgen. Instellingen vallen doorgaans niet onder de definitie van kleine werkgever en verliezen daarmee het recht op compensatie.

De kosten van transitievergoedingen bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid moeten volledig door de onderwijsinstelling worden opgevangen. Dit kan leiden tot druk op personeelsbudgetten, formatie en het aanwenden van reserves. Het is van belang dat onderwijsinstellingen deze ontwikkeling meenemen in meerjarenbegrotingen en voorzieningen voor personeel gerelateerde verplichtingen.

De Raad van State heeft geadviseerd om het wetsvoorstel niet in de huidige vorm aan de 2e kamer voor te leggen. Het is daarmee vooralsnog onduidelijk of nog wijzigingen in het wetsvoorstel aangebracht zullen worden en wat de daadwerkelijke ingangsdatum zal zijn.

5.1.2 Onderwijsregio's

Vanaf 2025 loopt meer financiering via de Onderwijsregio en is het ook vanuit financieel oogpunt van belang om aangehaakt te zijn bij de regio. Wij constateren dat in veel onderwijsregio's de projecten nog moeten worden opgestart en dat in de opstartfase een groot deel van de middelen wordt doorbetaald aan de aangesloten schoolbesturen. Voor

uw begroting is het van belang om goed zicht te houden op de activiteitenplannen en begrotingen vanuit de Onderwijsregio zodat u weet op welke middelen u kunt rekenen.

5.1.3 Update uitspraak Raad van State over compensatie bekostiging - Gebeurtenissen na balansdatum

Achtergrond

Door de wijziging van het betaallitme (van schooljaar naar kalenderjaar) ontvingen schoolbesturen in 2022 ongeveer 7 procent minder bekostiging. Nadat VOS/ABB dit aan het licht bracht, zijn 222 schoolorganisaties uit het primair onderwijs gezamenlijk een rechtszaak gestart. Zij gaven aan dat deze lagere bekostiging heeft geleid tot aanzienlijke schade, zoals gedwongen ontslagen en een lagere onderwijskwaliteit. In juni 2024 gaf de Rechtbank Midden Nederland deze scholen gelijk. Volgens de rechtbank heeft het ministerie van OCW niet voldaan aan de wettelijke verplichting om scholen voldoende middelen te geven voor een sluitende begroting. OCW is hierop in hoger beroep gegaan bij de Raad van State.

Uitspraak Raad van State

De rechtbank had in een eerder stadium de 222 schoolbesturen al in het gelijk gesteld en bepaald dat het ministerie alsnog het verschil van 7,12% aan de 222 schoolbesturen moest vergoeden. De staatssecretaris van OCW is tegen die uitspraak in beroep gegaan bij de Raad van State. Nu op 25 maart 2026 het hoger beroep van de staatssecretaris ongegrond is verklaard, is de uitspraak van de rechtbank bekrachtigd en zijn de schoolbesturen in het gelijk gesteld.

Gevolgen jaarrekening

Hierbij zijn de volgende feiten relevant:

- De uitspraak is definitief
- De vordering heeft betrekking op bekostiging uit het verleden (2022).
- De vordering was in het verleden opgenomen onder de Niet in de balans opgenomen regelingen.

Op grond van de RJ is de conclusie dat de vordering in de jaarrekening moet worden opgenomen.

Belangrijke opmerking

De compensatie wordt alleen uitgekeerd aan de schoolorganisaties die partij zijn in de procedure. Uw organisatie is géén bezwaarmaker. Gelet op de financiële is het van

belang de ontwikkelingen te blijven volgen.

Omdat deze uitbetaling budgettair moet worden gedekt, geeft OCW aan dat mogelijk een generieke korting voor alle PO-instellingen nodig is. De PO-Raad heeft aangegeven het hiermee niet eens te zijn. Het blijft bovendien de vraag of een dergelijke generieke korting bij de Raad van State stand zou houden.

5.1.4 Compact bestuursverslag

Naar aanleiding van signalen uit het onderwijsveld en de politiek over groeiende administratieve lasten rondom de verslaggeving, is het 'compact bestuursverslag' geïntroduceerd in de RJO (art. 3a). Hiermee is volgens het ministerie maatwerk voor het bestuursverslag van kleine onderwijsinstellingen in het funderend onderwijs mogelijk gemaakt. De wijzigingen zijn opgenomen in de wijzigingstekst van de RJO.

Besturen met een totaal baten van ten hoogste € 15.000.000 kunnen ervoor kiezen om een compact bestuursverslag in plaats van het uitgebreide bestuursverslag op te nemen. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen hebben wij ons verdiept in de concrete consequenties. Op voorhand leek de lastenverlichting beperkt, naar aanleiding daarvan hebben wij vragen aan het ministerie van OCW gesteld. Hierbij hebben wij begrepen dat de RJO binnenkort gewijzigd zal worden om meer duidelijkheid te bieden. Ook zal een nieuwe brochure Jaarverslag Onderwijs uitkomen waarin een lijst met verplichte items voor het compacte bestuursverslag zal worden opgenoemd.

Zodra hierover meer bekend is zullen wij u in nieuwberichten hierover informeren.

5.1.5 Voorbereiding op invoering iXBRL

De technische voorbereidingen zijn al jaren bezig, maar vanaf volgend jaar zal iXBRL dan echt gebruikt gaan worden als rapportageformat voor onderwijsinstellingen. Deze manier van rapporteren gaat de huidige digitale aanlevering van de jaarverslagen via XBRL vervangen. En dat is ingrijpender dan het op het eerste gezicht lijkt.

Inline XBRL (iXBRL) is een uitbreiding op de huidige XBRL en is dé technologie voor verantwoording voor nu en in de toekomst. De verantwoording via iXBRL wordt in de toekomst het primaire verantwoordingsdocument in het plaats van de huidige 'papieren' jaarrekening. Dat betekent onder meer dat deze software leidend gaat zijn bij het

opstellen van de jaarverantwoording en ook dat bij de rapportage in iXBRL ook assurance gegeven zal gaan worden door accountants.

In 2026 zal een proefjaar gedraaid worden met een aantal instellingen, administratiekantoren en accountantskantoren, waaronder ook Van Ree Accountants als marktleider in het onderwijs, die op de 'oude' manier gaan verantwoorden over boekjaar 2025, maar aanvullend ook al via iXBRL gaan verantwoorden om te testen of het proces technisch goed werkt. In 2027 zal iXBRL naar verwachting de primaire verantwoordingstool worden. Het is van belang dat onderwijsinstellingen, administratiekantoren en accountants zich tijdig voorbereiden.

5.1.6 Handreiking vrijwillige duurzaamheidsverantwoording is bijgewerkt

In het voorjaar 2025 is de eerste versie van de handreiking voor vrijwillige toepassing van duurzaamheidsverantwoording door onderwijsinstellingen gepubliceerd. Deze handreiking is in de anderhalf jaar daarvoor tot stand gekomen in een samenwerking tussen OCW, sectororganisaties, onderwijsinstellingen en accountantsorganisaties. Ook Van Ree Accountants was betrokken bij de totstandkoming.

De aanleiding voor het opstellen van de handreiking was de ontwikkeling van de CSRD-wetgeving door het Europees Parlement, maar ook, en misschien wel vooral, de maatschappelijke verantwoordelijkheid die onderwijsinstellingen voelen voor de toekomstige generaties die door hen worden opgeleid. Tegelijk leefden er veel vragen over de manier waarop op een goede en praktische manier invulling gegeven kan worden aan duurzaamheidsverslaggeving. De handreiking geeft daar concreet handen en voeten aan.

In oktober 2025 is een [aangepaste versie](#) gepubliceerd. De toepassing van de handreiking blijft vrijwillig.

5.1.7 Nieuwe Governancecode Funderend Onderwijs 2025

Juni-2025 is een nieuwe Governancecode Funderend Onderwijs vastgesteld door de PO-Raad, de VO-Raad en de VTOI-NVTK. Daarmee wordt deze Governancecode breed gedragen in het funderend onderwijs. De code borduurt voort op de uitgangspunten (principes) van 'good governance' uit de eerdere codes: de codes goed bestuur uit 2019/2020 en de code goed toezicht uit 2021.

In de nieuwe Governancecode is sprake van 5 principes van goed bestuur en toezicht. Het belangrijkste, overkoepelende principe is verantwoordelijkheid. Daaruit volgen de 4 overige principes: verbinding, lerend vermogen, integriteit en openheid.

Het principe verantwoordelijkheid is veelomvattend. Het kent 3 invalshoeken: verantwoordelijkheid voor goed onderwijs, goed bestuur en goed intern toezicht. Daaronder vallen ook kwaliteitszorg (zoals het kwaliteitsmanagementsysteem en de PDCA-cyclus), de besturingsfilosofie, de toezichtvisie, goed werkgeverschap voor het bestuur en de zelfevaluatie van het toezichthoudend orgaan.

Bij verbinding gaat het om de relatie met interne en externe stakeholders. De code benadrukt dat het om een maatschappelijke verantwoordelijkheid gaat die verder gaat dan de continuïteit van de eigen organisatie. Samenwerking met andere partijen dient actief opgezocht te worden. Hierover dient verantwoording afgelegd te worden in het jaarverslag.

Lerend vermogen betreft de professionaliteit binnen de organisatie (zoals de cultuur, verbetering van deskundigheid, governance-documenten), en ook eisen aan het bestuur en toezicht. Bijvoorbeeld accreditatie van de bestuurders, collegiale visitatie en professionalisering binnen het toezichthoudend orgaan.

Integriteit gaat over 'het juiste doen' en 'het niet juiste laten'. Dus over gedrag. Het gaat ook over het voorkomen van belangentegenstellingen of – verstrengeling. In het jaarverslag moet hierop ook specifiek worden ingegaan. Een specifiek punt in dit kader is dat een bestuurder niet ook toezichthouder kan zijn bij een andere onderwijsorganisatie in een aanpalende sector wanneer de voedingsgebieden overlappen (uitgezonderd: samenwerkingsverbanden passend onderwijs). Voor toezichthouders geldt een maximale zittingstermijn van 2 keer 4 jaar.

Het principe openheid gaat enerzijds over de verantwoording van goed bestuur en toezicht. Dat betreft de publicatie op de website van het jaarverslag, de statuten en dergelijke documenten. Maar ook de nevenfuncties (bezoldigd en onbezoldigd) en honorering van bestuurders en toezichthouders. Openheid gaat ook over het actief betrekken van belanghebbenden bij het denken over de strategie van de onderwijsorganisatie.

De nieuwe Governancecode omvat de principes van goed bestuur en toezicht vanuit de eerdere codes in het onderwijs, maar gaat op onderdelen ook verder. Dit vraagt doordenking van bestuurders en toezichthouders.

Via de link *Brochure aanvragen* of de QR-code hierboven kunt u onze brochure Reeducatief opvragen.

De Reeducatief is hét onderwijsmagazine van Van Ree Accountants.

Het onderwijs staat voor diverse uitdagingen. De belangrijkste is wellicht het lerarentekort. Goed onderwijs staat of valt met de professional voor de klas. Andere uitdagingen zijn onder meer de bekostiging en de toenemende administratieve lastendruk. In deze uitgave van Reeducatief gaan we op enkele van deze uitdagingen in.

Onze vestigingen zijn bereikbaar via 0343 – 415940
www.vanreeaccountants.nl

Schrijf u [hier](#) in voor onze nieuwsbrief!